

Силабус курсу Фінансовий ринок

Ступінь вищої освіти – бакалавр
Галузь знань – 07 Управління та адміністрування
Спеціальність - 072 Фінанси, банківська справа та страхування
Освітньо-професійна програма – Банківська справа

Рік навчання: 4, Семестр: 7

Кількість кредитів: 5 Мова викладання: українська

Керівник курсу

ПІП

д.е.н., проф. **Стецько Микола Васильович**

Контактна інформація

nsteco6691@gmail.com, +380677088067

Опис дисципліни

Дисципліна «Фінансовий ринок» спрямована на формування у здобувачів вищої освіти теоретичних знань та вироблення практичних навичок щодо взаємозв'язків між джерелами формування фінансових ресурсів та їх використанням, функціонування фінансових інструментів, суті фінансового посередництва, особливостей обігу різних видів фінансових інструментів, видів, форм і методів регулювання фінансового ринку. Дисципліна передбачає послідовне та систематизоване вивчення суті та значення фінансового ринку у сфері економічних відносин, покликане дати краще розуміння та усвідомлення усіх економічних процесів, які відбуваються на ринку.

Структура курсу

Години (лек. / сем.)	Тема	Результати навчання	Завдання
3 / 3	1. Фінансовий ринок: сутність, функції, призначення, основи організації та роль в економіці	Знати у чому полягає роль фінансового ринку в сучасній ринковій економіці. Структуру та класифікацію фінансового ринку. Роль та місце фінансового ринку в фінансовій системі держави. Характеристику каналів перерозподілу фінансових ресурсів. Принципи функціонування фінансового ринку. Характеристику основних товарів фінансового ринку. Передумови ефективного розвитку фінансового ринку. Функціональне призначення фінансового ринку.	Тести, задачі, питання
3 / 3	2. Становлення, розвиток та регулювання фінансового ринку	Знати етапи становлення світового фінансового ринку. Розуміти основні положення Бреттон-Вудської системи, плану Маршала та його вплив на приріст запасів конвертованої валюти. Усвідомити мету державного регулювання фінансового ринку. Важелі непрямого втручання держави у регулювання фінансового ринку. Формами державного регулювання фінансового ринку.	Тести, кейси
3 / 3	3. Трансформація локальних фінансових ринків у глобальний. Валютний ринок.	Розуміти суть та значення євродоларового ринку. Особливості операцій на ринку золота та прав запозичення; особливостей функціонування Європейської валютної системи. Характеристика	Тести, задачі, кейси

		міжнародного фінансового ринку; міжнародного ринку позичкових капіталів, особливостей та специфіки його функціонування; сутності, структури, принципів функціонування та специфіки операцій Євроринку; особливостей функціонування валютного ринку.	
3 / 3	4. Грошовий ринок та ринок капіталів	Розуміти сутність грошового ринку та ринку капіталів як сегментів фінансового ринку. Знати інструменти грошового ринку та ринку капіталів; міжнародного грошового ринку та міжнародного ринку капіталів.	Задачі, тести, кейси
3 / 3	5. Фінансові посередники та їх функції	Розуміти функції фінансових посередників. Розрізняти групи фінансових посередників. Структуру фондового ринку. Перспективні напрямки розвитку українського фондового ринку. Основні функції фондового ринку. Форми державного контролю за випуском і обігом цінних паперів.	Задачі, тести, ситуаційні вправи
5 / 5	6. Цінні папери як головний інструмент фінансового ринку. Ринок похідних фінансових інструментів.	Вміти аналізувати предмети торгівлі фінансового ринку; основні фондові операції ринку; функції ринку цінних паперів; типи цінних паперів; види інструментів запозичення та прав власності; гібридні та похідні інструменти фінансового ринку. Знати як розраховується ринкова вартість/курс цінних паперів.	Задачі, тести
2 / 2	7. Ціноутворення на фінансовому ринку. Ціна капіталу.	Знати принципи ціноутворення на фінансовому ринку. Види та функції цін. Динаміку попиту та пропозиції на фінансовому ринку. Вміти розраховувати рівноважну ціну ринку. Знати, як визначається номінальна відсоткова ставка. Розуміти особливості ціноутворення на різні фінансові інструменти. Визначати вартість капіталу.	Задачі, тести, кейси
2 / 2	8. Фінансові та валютні ризики	Розуміти сутність фінансового ризику. Види та характеристику фінансових ризиків. Фактори, які стосуються фінансового ризику і впливають на його рівень. Методи оцінки ризику на фінансовому ринку. Методи управління фінансовими ризиками. Засоби і способи управління фінансовими ризиками. Форми та класифікацію валютних ризиків. Способи оцінки валютних ризиків. Методи управління валютними ризиками. Методи страхування валютних ризиків.	Задачі, тести
2 / 2	9. Фондові індекси	Розуміти та аналізувати динаміку цін на акції та загальну тенденцію ринку. Напрямки використання індексів. Характеристики індексів. Види індексів та їх місце на фінансовому ринку. Функції індексів фінансового ринку. Основні світові фондові індекси. Основні українські фондові індекси. Специфіку побудови рейтингів на фінансовому ринку.	Задачі, тести
4 / 4	10. Фондова біржа та біржові операції	Розуміння суті фондової біржі. Основних вимог до фондової біржі. Правил функціонування фондової біржі. Розуміння сутності ф'ючерсних операцій, прямих банківських кредитів і операцій з облігаціями. Сутність оптового ділінгу.	Задачі, тести

Літературні джерела

1. Бачо, Р., Пойда-Носик, Н., Макарович, В., Ганусич, В., Вайданич, Д. (2025). Прогноз розвитку фондового ринку України в умовах економічної нестабільності. *Сталий розвиток економіки*, (4 (55), 409-418. <https://doi.org/10.32782/2308-1988/2025-55-56>
2. Борисюк, О., Матвійчук, Н., Хмелярська, Л. (2024). Особливості розвитку фінансового ринку України під час війни. *Економіка та суспільство*, (60). <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2024-60-76>
3. Гаркавенко, В., Єршова, Г. (2024). Валютна політика та її вплив на розвиток корпоративного сектору економіки України. *Економіка України*, 67(12 (757), 26–50. <https://doi.org/10.15407/economyukr.2024.12.026>
4. Іоргачова, М., Коцюрубенко, Г., Ковальова, О. (2020). Оцінка вартості компанії: сутність та алгоритм. *Збірник наукових праць*. <https://doi.org/10.36074/03.04.2020.v1.10>
5. Колупаєв Ю.Б., Залюбовська С.С. Механізм інформаційного забезпечення в контексті вирішення проблем розвитку фондового ринку України. *Інвестиції: практика та досвід*. 2019. № 4. С. 62–65.
6. Мацук З. А. Інформаційне поле ринку цінних паперів. *Інвестиції: практика та досвід*. 2021. № 9. С. 5–14. URL: <http://www.investplan.com.ua/?op=1&z=7432&i=0>
7. Насібова О. В. Фінансовий механізм соціального захисту як інструмент регулювання рівня життя населення. *Інвестиції: практика та досвід*. 2021. № 10. С. 48–54. DOI: 10.32702/2306-6814.2021.10.48
8. Панчук К. П. «Розвиток страхового посередництва на ринку фінансових послуг України» : випускна кваліфікаційна (дипломна) робота / К. П. Панчук ; наук. кер. І. І.
9. Регулятори фінансового ринку затвердили Стратегію розвитку фінансового сектору України до 2025 року <https://www.kmu.gov.ua/news/regulyatori-finansovogo-rinkuzatverdili-strategiyu-rozvitku-finansovogo-sektoru-ukrayini-do-2025-roku>
10. Ступнікер, Г., Каширнікова, І., Зозуля, Н. (2023). Фінансово-економічні особливості формування та функціонування вітчизняного біржового ринку. *Економічний простір*, (188), 190-194. <https://doi.org/10.32782/2224-6282/188-31>
11. Стратегія розвитку фінансового сектору України до 2025 року. Березень 2021. URL: <https://bank.gov.ua/ua/news/all/strategiya-rozvitku-finansovogo-sektoru-ukrayini-do-2025-roku7686>
12. Татарин Н., Габрильчук Я. Стан і перспективи розвитку фінансового ринку України під час повномасштабного вторгнення. *Галицький економічний вісник*. 2025. Том 93. № 2. С. 60-65.
13. Татарин Н., Олійник О. Фондовий ринок як один із елементів фінансового ринку: історія та його сучасний стан в Україні. *Молодий вчений*. 2023. №3 (115). 2023. С. 128-133. DOI: <https://doi.org/10.32839/2304-5809/2023-3-115-24>
14. Ткачук Н., Фурман Д. Особливості фондового ринку як складної адаптивної системи. *Економіка та суспільство*. 2024. № 67. DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2024-67-102>
15. Цимбалюк, Ю., Власюк, С. (2023). Тенденції розвитку фондового ринку України. *Food Industry Economics*, 15(3). <https://doi.org/10.15673/fie.v15i3.2748>
16. Чернега В. Сучасний стан та перспективи розвитку фондового ринку України. *Економіка та суспільство*. 2024. № 67. DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2024-67-144>
17. Чуницька ; Мін-во фінансів України, Ун-т ДФС України, Навч.-наук. ін-т фінансів, банківської справи, Каф. фінансових ринків. Ірпінь, 2021. 59 с.
18. Як змінився фінансовий ринок у 2024-му? Річний звіт НКЦПФР. <https://www.nssmc.gov.ua/iak-zminyvsia-finansovyi-rynok-u-2024-mu-richnyi-zvit-nktsprf>
19. Abeysekera R. Examining Counsellor Expertise: Evidence from the Sri Lankan Microfinance Sector. *Business Ethics and Leadership*. 2020. № 4(1). P. 57-67. DOI: [http://doi.org/10.21272/bel.4\(1\).57-67.2020](http://doi.org/10.21272/bel.4(1).57-67.2020)
20. Adam Hayes. Financial Markets: Role in the Economy, Importance, Types, and Examples. Investopedia. May 31, 2022. URL: <https://www.investopedia.com/terms/f/financial-market.asp>
21. Barkha Dhingra, Shallu Batra, Vaibhav Aggarwal, Mahender Yadav, Pankaj Kumar; Stock market volatility: a systematic review. *Journal of Modelling in Management* 13 March 2024; 19 (3): 925–952. <https://doi.org/10.1108/JM2-04-2023-0080>
22. Didenko I., Hammadi H. Demand Forecast, Supply and Equilibrium Price on the Deposit Market: Methodology and Experience of Ukraine. *Financial Markets, Institutions and Risks*. № 1(3). P. 34-43. DOI: [http://doi.org/10.21272/fmir.1\(3\).34-43.2017](http://doi.org/10.21272/fmir.1(3).34-43.2017)

23. Itay Goldstein, Information in Financial Markets and Its Real Effects, Review of Finance, Volume 27, Issue 1, February 2023, Pages 1–32, <https://doi.org/10.1093/rof/rfac052>

24. Jastra Ilic. Finanso «Digital Payments in Europe to Surpass \$802bn Transaction Value This Year». Senast uppdaterat: april 21, 2022. URL: <https://finanso.se/digital-payments-in-europe-tosurpass-802bn-transaction-value-this-year/>

25. Julija A. Fortunly «These Fintech Statistics Show an Industry on the Rise». February 11, 2022. URL: <https://fortunly.com/statistics/fintech-statistics/>

26. Naqvi, Bushra & Rizvi, Syed Kumail Abbas & Mirza, Nawazish & Umar, Muhammad, 2023. "Financial market development: A potentiating policy choice for the green transition in G7 economies," International Review of Financial Analysis, Elsevier, vol. 87(C).

27. Chaboud, Alain and Rime, Dagfinn and Sushko, Vladyslav, The Foreign Exchange Market (March 21, 2022). The Research Handbook of Financial Markets, edited by Refet Gürkaynak and Jonathan Wright. Edward Elgar. 2023, May., Available at SSRN: <https://ssrn.com/abstract=4063213> or <http://dx.doi.org/10.2139/ssrn.4063213>

Політика оцінювання

Політика щодо дедлайнів та перескладання: Для виконання індивідуальних завдань і проведення контрольних заходів встановлюються конкретні терміни. Перескладання модулів відбувається із дозволу деканату за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).

Політика щодо академічної доброчесності: Використання друкованих і електронних джерел інформації під час контрольних заходів та екзаменів заборонено.

Політика щодо відвідування: Відвідування занять є компонентом оцінювання. За об'єктивних причин (наприклад, карантин, воєнний стан, хвороба, закордонне стажування) навчання може відбуватись в он-лайн формі за погодженням із керівником курсу та дозволу дирекції факультету.

Оцінювання

Остаточна оцінка за курс розраховується наступним чином:

Модуль 1		Модуль 2		Модуль 3	Модуль 4	Модуль 5
10%	10%	10%	10%	5%	15%	40%
<i>Поточне оцінювання</i>	<i>Поточне опитування</i>	<i>Поточне оцінювання</i>	<i>Поточне опитування</i>	<i>Тренінг</i>	<i>Самостійна робота</i>	<i>Екзамен</i>
Підсумкова оцінка за поточне оцінювання визначається як середнє арифметичне з оцінок, отриманих під час занять (кожен здобувач має бути оцінений не рідше як раз на два заняття)	Модульна робота по темах 1-5	Підсумкова оцінка за поточне оцінювання визначається як середнє арифметичне з оцінок, отриманих під час занять (кожен здобувач має бути оцінений не рідше як раз на два заняття)	Модульна робота по темах 6-10	Підсумкова оцінка за поточне оцінювання визначається як середнє арифметичне з оцінок, отриманих під час тренінгу	Підсумкова оцінка за поточне оцінювання визначається як середнє арифметичне з оцінок, отриманих під час виконання двох завдань самостійної роботи	Структура екзаменаційного білета: 1) два теоретичні питання по 25 балів за кожне – макс. 50 балів; 2) есе – макс. 30; 3) 10 тестів по 2 бали за тест – макс. 20 балів. У сумі – 100 балів

Поточне оцінювання:

90-100 балів - здобувач вищої освіти у повному обсязі володіє матеріалом, аргументовано й послідовно його викладає, демонструє глибоке розуміння понять і вміння застосовувати знання на практиці;

75-89 балів - матеріал засвоєно достатньо повно, проте бракує аргументації; допускаються несуттєві неточності;

65-74 бали - засвоєно лише основний зміст без належного аналізу; відповідь поверхнева, аргументація слабка;

60-64 бали - відповідь фрагментарна, із суттєвими неточностями, аргументація відсутня;

1-59 балів - матеріал практично не засвоєно, суть питань не розкрито.

Підсумкова оцінка за поточне опитування визначається як середнє арифметичне балів, отриманих на заняттях у межах кожного модуля.

Тренінг:

90-100 балів - здобувач вищої освіти у повному обсязі володіє матеріалом, творчо застосовує його у завданнях, обґрунтовує результати;

75-89 балів - матеріал засвоєно належно, проте у виконанні окремих завдань бракує аргументованості; незначні помилки;

65-74 бали - завдання виконані на базовому рівні, бракує глибини та системності; аргументація слабка;

60-64 бали - завдання виконано поверхнево, відсутнє обґрунтування та творчий підхід;

Тренінг:

1-59 балів - завдання не виконані або виконані формально.

Оцінка за тренінг визначається як середнє арифметичне балів за всі завдання.

Самостійна робота:

90-100 балів - виконані всі завдання, наявні елементи власних досліджень, високий рівень аргументації, креативність;

75-89 балів - завдання виконані здебільшого якісно, проте з окремими недопрацюваннями; аргументація достатня;

60-74 бали - завдання виконані частково, є суттєві помилки, поверхневий аналіз;

1-59 балів - завдання практично не напрацьовані, наявні грубі помилки.

Оцінка за самостійну роботу визначається як середнє арифметичне балів завдання.

Модульна робота:

Модульна робота - вид контролю, при якому засвоєння здобувачем вищої освіти теоретичного й практичного матеріалу оцінюється від 0 до 100 балів як сума балів за виконані завдання.

Складові модульної роботи:

- тести:

5 завдань, по 4 бали за кожне, максимум - 20 балів.

4 бали - правильна відповідь;

0 балів - неправильна відповідь.

- теоретичні питання:

2 питання, по 40 балів, максимум - 80 балів.

35-40 балів - відповідь повна, аргументована, логічна, із прикладами;

25-34 бали - відповідь правильна, але недостатньо глибока, є поодинокі неточності;

10-24 бали - відповідь фрагментарна, поверхнева, з істотними недоліками;

1-9 балів - відповідь нечітка, непослідовна, із грубими помилками.

Екзамен:

Екзамен - підсумковий вид контролю, при якому засвоєння матеріалу оцінюється до 100 балів.

Екзаменаційний білет включає:

- теоретичні питання: 2 питання, по 25 балів, максимум - 50 балів.

20-25 балів - відповідь повна, аргументована, із прикладами, матеріал засвоєний повністю;

10-19 балів - відповідь часткова, поверхнева, з помилками;

1-9 балів - відповідь нечітка, з грубими помилками.

- тести: 10 завдань, по 2 бали, максимум - 20 балів.

2 бали - правильна відповідь;

0 балів - неправильна відповідь.

- есе:

30 балів - невеликий текст, який презентує міркування автора, має вільну композицію та має вичерпне викладення теми;

5-14 балів - часткове, поверхнєве викладення теми, має суттєві неточності;

1-4 бали - фрагментарне викладення теми, з грубими неточностями.

Шкала оцінювання:

ECTS	Бали	Зміст
A	90-100	відмінно
B	85-89	добре
C	75-84	добре
D	65-74	задовільно
E	60-64	достатньо
FX	35-59	незадовільно з можливістю повторного складання
F	1-34	незадовільно з обов'язковим повторним курсом